

O športe v našom meste, alebo kam kráčaš novácky šport

Hoci som mal príspevok do diskusie o športe dlhšie pripravený, ešte stále som sa nedostal k športu, hoci toto odvetvie politiky mesta je najviac fascinujúce pre rozvoj zdravého ducha a tela detí, mládeže a dospelých. Na stránke Nováky.com som v najnovších príspevkoch čítal o športových aktivitách školopovinných detí naše základnej školy. Súc si vedomý, najprv sa za takúto dobrú športovú prípravu našich detí a výsledky v športových zápoleniach poďakovať sa pedagógom a vedeniu školy, musím sa venovať a reagovať na politiku športu v našom meste. A hoci, ako som napísal, šport by mal ozdravovať telo a aj dušu, v Novákoch sa považuje za odvetvie prinášajúce depresiu a frustráciu. Depresiu z celkovej atmosféry a frustráciu zo vzájomného bičovania sa a nepochopenia, či odmietania zdravej mysle a obetavej práce jednotlivcov a kolektívov robiacich v športe. Kedysi v mladosti som pomerne dosť športoval, neskôr chodil pomerne často na futbalové zápasy ako bežný milovník športov. Jednak preto, že som sem - tam tento druh športu pestoval, jednak preto, že štadión mám blízko miesta môjho bydliska, a tiež preto, že som sa tam stretával s kamarátmi, videl som ako - taký futbal a vlastne mohol som takto strávený čas považovať za relax.

Už od istého času a najmä teraz sa po televíznych prenosoch zo zasadnutí mestského zastupiteľstva čudujem každému, kto má na to žalúdok, ak sa rozhodne ísť na futbalové ihrisko, len tak relaxovať.

Po odpozeraní niekoľkých televíznych vysielaní, najmä tých častí, ktoré sa dotýkali diania vo futbalovom klube nášho mesta a rovnako vyostrujúceho sa vzťahu pána primátora a funkcionárov futbalového klubu sa dá konštatovať, že je akési generovanie tlaku zo strany pána primátora na futbalových fanúšikov a funkcionárov, čo dlhé roky organizujú futbal v našom meste. Tento tlak aj napriek obrannej argumentácii funkcionárov futbalového klubu nielenže neprestáva, ba naopak, stupňuje sa a na funkcionároch futbalového klubu badať zneistenie, znechutenie a tendenciu odrádzania, či odchodu od dobrovoľnej práce a činnosti v klube.

Je možno preto otázka času, kedy s tým ľudovo povedané „praštia“, keďže sa nedá odhadnúť dokedy vydržia sa brániť, pretože teraz už len ich tvrdá obrana je možnou adekvátnou odozvou, resp. spätnou väzbou na nie vždy tolerantnú, objektívnu kritiku predstaviteľov mesta.

Takéto, miestami negatívne zasahovanie do činnosti MFK naznačuje, že o výsledkoch vo futbale často nerozhoduje iba výkon hráčov, práca funkcionárov, ale aj činnosť predstaviteľov mesta, ktorí svoj vplyv si vyhradzujú presadiť a potvrdiť svojim disponovaním s mestskými peniazmi a vlastníckymi právami k majetku mesta - priestormi mestského zariadenia – Futbalovej tribúny a najmä teda jej vnútorných priestorov, na činnosť Mestského futbalového klubu, či vlastníctvom k pozemkom apod.

Zdá sa mi, že ľudia krútiaci sa okolo futbalu v MFK Nováky sú už v mnohých chvíľach bezradní, ako aj v televízii sme svedkami a vidíme to, teda bez možností čosi koncepčne pripraviť a zlepšiť. Pán primátor tak pri svojich zdôvodňovačkách nechtiac navodzuje, či vnáša občanom mesta názor, že v hre sa krúti veľa peňazí, dokonca, že asi tento „cash flow“ je nekontrolovateľný a zo strany funkcionárov klubov nekontrolovaný a to ešte s podozrením na ambivalentné konanie funkcionárov MFK pri použití dotácie z mestskej kasy.

Odpoveď, ako je to s použitím finančných prostriedkov (dotácií) je na zodpovednosti zamestnancov MÚ z oddelenia financovania, aby to potvrdili, avšak tým pádom do tohto rámca zapadá aj názor mnohých rozumných a slušných občanov zaujímajúcich sa o šport, že futbal, či iné športy v našom meste sú v tomto prípade až druhoradé a teda mestu, či predstaviteľom mesta ide len o peniaze, teda o ich použitie a nakladanie s nimi (čo im, s ohľadom na ich povinnosť vystaviť športové kluby prípadnej kontrole, koniec-koncov nik z funkcionárov jednotlivých klubov nebráni a nevyčíta).

Paradoxná situácia v mestskom futbale je o to kurióznejšia, že sám predstaviteľ mesta sa pasoval najskôr za donátora určitej časti finančných prostriedkov z kasy mesta na vykrytie rozpočtu činnosti mestského futbalu a potom neskôr tiež za kontrolóra použitia finančných prostriedkov poskytnutých, jeho nie vždy vydarenou donorskou činnosťou, pretože koniec koncov si vyhradzuje práva aj sa pasovať za akéhosi predstaviteľa MFK a ostatných klubov a tým aj spoluautora dobrých výsledkov jednotlivých klubov, hoci na činnosti klubov sa iným spôsobom nepodieľa.

Stíha všetko, chce zodpovedať za všetko a za nič. Prečo tak píšem? No preto, že ak jeho misia v jednotlivých kluboch nenájde primeranú odozvu, v tej konečnej fáze si to aj tak bezprecedentne za akýkoľvek vzťahový nedostatok s klubmi, aj keď ho nespôsobili, odnesú poslanci mestského zastupiteľstva, aktívne činní, alebo nečinní v jednotlivých kluboch.

Tak ako za futbal, aj za odvolaného mestského kontrolóra, ktorého nie a nie nahradiť, ktorý ako osoba zo zákona na kontrolu financovania a použitia prostriedkov z mestského rozpočtu je osoba najpovolanejšia, rovnako za kanoistiku atď.. Aj preto absencia tejto funkcie – funkcie mestského kontrolóra také dlhé obdobie v orgánoch mesta je pre mnohých nepochopiteľná.

Myslím si, že MFK Nováky je jediný klub na území mesta, do ktorého „si vracia“, dali z mne neznámych príčin futbaloví funkcionári a preto aj výsledky – pripomínajúce zánik tohto klubu sa statočne odrazili, (napr. aj tým, že názorovo rozdelili nadšencov pre prácu v MFK) aj ako výsledok práce neodôvodneného zasahovania mesta, či jeho predstaviteľov do činnosti MFK.

Tam, kde im vedenia klubov, teda okrem futbalu napr. vodnopólisti, kanoisti, alebo tam kde sa z vlastného rozhodnutia neangažovali, alebo im nedovolili zasahovať priamo do činnosti klubu, sú výsledky týchto klubov podstatne, podstatne lepšie, úroveň vedenia klubov je kompatibilnejšia, špičkovejšia a s dosiahnutými výsledkami, ktoré sú na úrovni posudzovania a postavenia úspechov

zaradené v celoslovenskom rebríčku, ale aj ako sme v poslednom období boli svedkami aj v celosvetovom športovom dianí.

Aby to však vedenia týchto klubov nemali jednoduché, tak pán primátor ich v posledných rokoch začal, teda členov vedenia a funkcionárov niektorých klubov, považovať za svojich „triednych nepriateľov“.

Neprimerané reakcie voči funkcionárom niektorých klubov, niekedy pripomínajúce prvky ostrej osobnej animozity, najmä klubu kanoistov, ktorou je nevraživosť pána primátora k vedeniu klubu zjavná, avšak pre občanov vo svojej podstate pre nedostatok racionálnych dôvodov, najmä s ohľadom na vynikajúce výsledky klubu kanoistov a jeho odchovancov nepochopiteľná, vzniká tu mnoho, predstaviteľmi mesta pre občanov nezodpovedaných otázok.

Pre každého rodiča je zaujímavé vidieť svoje dieťa sa pohybovať v tínedžerskom veku v atraktívnom športovom prostredí a preto nie je div, že niektorí rodičia majú sen, že by chceli mať zo svojho dieťaťa vrcholového športovca. Mali by ste však vážení rodičia vždy myslieť na to, že vaše dieťa musí športovať v prostredí, ktoré miluje, má rado a ak je v takom prostredí musí šport milovať, inak sa nikdy vrcholovým športovcom nestane.

Vytvoriť takéto prostredie pre vaše deti vážení občania, rodičia, je zo strany funkcionárov jednotlivých klubov veľká obeta, odhodlanie a sebazaprenie, taká je pravda. Takáto, nazvime to bohumilá činnosť funkcionárov, trénerov a ďalších obetavcov môže existovať len v prostredí takej obce, či takého mesta, ktorého vedenie si uvedomuje, že mesto by malo podmienky k rozvoju športovej mládeže pripraviť, udržať a vylepšovať vzťahmi k funkcionárom jednotlivých športových oddielov a láskou športovcov k športu. Ak takáto empatia mesta k funkcionárom je na bode mrazu, ich činnosť možno prirovnať k buldozéro tlačiacom množstvo problémov pred sebou a preto je na ich obdiv, ak dosiahnu so svojimi zverencami i napriek ich „valcovaniu“ nejaké úspechy (problém klubu kanoistov).

Ako však zapáliť teda v našich deťoch nadšenie pre športové aktivity? Ak si dieťa čo len jedenkrát pozrie náhodou stále repetírované mestské vysielanie, krútiace sa dookola o problémy športu v Novákoch, o vzťahoch, ktoré ťažko spracováva vo svojom mozočku, najmä osočovanie, ohováranie a ponižovanie ľudí zo strany vedúceho predstaviteľa mesta, ponižovanie najmä tých ľudí, ktorí ich vedú, a ktorých dieťa registruje vo svojom vedomí ako ľudí, ktorí sa starajú o jeho rast, športový vývin, sú s ním na tréningoch a jemu sa títo dospelí ľudia okolo neho takto nejavia, ako o nich rozpráva predstaviteľ mesta, čo sa asi v detskej duši robí?

Zmätok, nechúť k tréningu, nechota tvrdo trénovať a v konečnom dôsledku odradenie a strata chuti sa podieľať za takýchto okolností na svojom vlastnom športovom raste. Pýtam sa ako občan tohto mesta, komu to prospieva a prospeje?

Myslím si, že športu a záujmu detí o šport ani veľmi nie, tým sa treba venovať, veľmi, veľmi zodpovedne a dlho, ale v kľudnej pohodovej atmosfére. Tá v súčasnosti veľmi absentuje takmer v každom športovom odvetví v našom meste. Prečo a kto za to zodpovedá? Ťažká otázka a ešte ťažšia odpoveď.

Rovnako si myslím, že udržateľné financovanie športu, ktoré je súčasťou efektívneho a na etických zásadách postaveného systému podpory športu, si vyžaduje zavedenie systému merania efektívnosti a účinku dotácií, vyvážené financovanie jednotlivých druhov športov a vrcholového športu, vrátane prípravy talentov a športových a pohybových aktivít detí a mládeže v našom meste, financovanie na súťažnom základe a na základe jednoznačných pravidiel.

Veď vám to páni poslanci radia, stanovte presné pravidlá, pán primátor.

Veď každému, kto len trochu číta dennú tlač a venuje malý pohľad aj športu a daniu v oblasti športu vie, že spoločnou črtou financovania slovenského športu, sú aj korupčné škandály a neefektivita (či je to medzinárodná hanba - zrušenie zimnej deafolympiády na Slovensku z dôvodu údajnej sprenevery, či to, napr., že dostal Slovenský biatlonový zväz výzvu, aby posúdil svoju schopnosť zorganizovať majstrovstvá Európy, tiež kvôli údajnej korupcii), nie dobré vzťahy aj v ústredných orgánoch jednotlivých športových odvetví.

Preto sa netreba nimi – orgánmi SFZ, vyhrážať vedeniu MFK Nováky, či poukazovať na ne. Veď tam „vyššie“ majú svoje problémy, pre nás mimo dosahu, ale tu v meste máme pri dobrej vôli možnosť veci napraviť, ak je to možné, už ihneď môžete začať.

Spoločných znakov týchto zlyhaní je možné nájsť viac, ale zdá sa, že spoločným menovateľom v našom meste týchto problémov je okrem iného zapojenie mestských finančných zdrojov na podporu jednotlivých športových klubov a spätná väzba – zodpovedné zúčtovanie dotácie mesta a adekvátne športové výsledky klubu.

Ak nestanovíte pán primátor pravidlá, zdá sa, že z prísneho ekonomického pohľadu je potom podpora športu, povedzme v tomto prípade futbalu zo strany mesta sledujúca verejný záujem, ale aj v podobe aktivít športovcov, futbalistov, vodnopólistov, karatistov, kanoistov a občanov vo futbale a v ostatných kluboch zainteresovaných apriori neefektívna.

Ale prečo to tak je, veď predsa tu, v našom meste, za obdobie existencie futbalu (70 rokov) sa staralo o futbal niekoľko generácií, ktoré mu rozumeli, generácie, ktoré tento šport milovali, ktoré, aj keď sa museli vysporiadať s mnohými problémami, takýto stav znevažovania funkcionárov futbalu zo strany predstaviteľa mesta, však nikdy nezažili!!!

Rovnako možno tento fakt tvrdiť o klube kanoistov. Veď toľko obetavosti, entuziazmu, zápalu pre spoločnú vec, to sa len tak ľahko niekde vo svete nevidí. Prečo to nechceme vidieť v Novákoch? Nechápem.

Ved' dosiahnuť takéto dobré a uznaniahodné výsledky predsa nie je možné realizovať len z rozpočtu mesta. Financovanie z mestského rozpočtu pomôže, samozrejme, ale nenapĺňa svojou výškou celý rozpočet klubu kanoistov a ďalších klubov. Kto tomu rozumie, vie, že nemalú snahu museli funkcionári kanoistického klubu vynaložiť na to, aby pre realizáciu projektov svojej činnosti na jednotlivé roky zabezpečili viac zdrojové financovanie z dostupných zdrojov. To v súčasnom ekonomickom pnutí a nedostatku financií vyžaduje ozaj fungovať na dobrej úrovni a s obrovským vzťahom, napr. k vodáckemu športu, t.j. úplne s ním žiť.

Čím to je, že mesto ich aktivitu, teda aktivitu funkcionárov niektorých športových oddielov neberie, neuznáva a prečo to tak je, nie je mojou povinnosťou odpovedať občanom. Občania od iných, zodpovedných a fundovaných ľudí takúto odpoveď očakávajú, nie však ani od členov výboru MFK, tí nech sa zodpovedajú predstaviteľom mesta, ak je to v súlade so zákonom alebo nejakými pravidlami. Rovnako to platí vo vzťahu funkcionárov mesta k vedeniu klubu.

Nemalo by sa to a ak chceme dobre pre naše deti, tak nemôže sa to však ďalej uberať doterajším smerom, teda nemôže sa to uberať cestou verejného ponižovania, ohovárania, pranierovania celého počtu dobrovoľných funkcionárov zaoberajúcich sa futbalom a činnosti v MFK v Novákoch, klubu kanoistov, atď.

Jednak preto nie, že sú to poväčšine občania nášho mesta, jednak preto, že prácu robia navyše a dobrovoľne, na úkor iných záujmov a potrieb ich vlastných rodín.

Ak však sa zistí, že ozaj robia veci zle, tak odporúčam si sadnúť za rokovací stôl a bez rôznych urážok veci začať systémovo riešiť. Či súčasný stav vo vzťahoch takéto riešenie ešte pripúšťa, neviem odhadnúť. Nie je to však určite vina občanov a možno za danej futbalovej a finančnej klímy na Slovensku ani vina funkcionárov MFK, ale ani klubu kanoistov, tobôž nie súčasných poslancov MZ.

Je načase, aby nastúpila cesta kontroly efektívnosti rozdelenia finančných prostriedkov z rozpočtu nášho mesta a rovnako aj cesta kontroly efektívneho hospodárenia s prostriedkami z rozpočtu mesta v športových kluboch na území mesta, ktoré obdržali z mestského financovania, ale potom aj kontrola napr. dobre platených trénerov, napr. aj byť len detského futbalu, atď.,

Ale ako, nastúpi taká cesta, keď sa nepostaráme o základný pilier nakladania s finančnými prostriedkami mesta, o kontrolu cash flow - finančných tokov peňazí z mestskej kasy von, keďže nemá mesto už dlhšiu dobu mestského kontrolóra, alebo či zase sú na vine a zodpovedajú za tento stav, ako som už raz položil otázku, poslanci mestského zastupiteľstva?

Na vrchol športového Olympu dôjde len pár vyvolených. My, ich v našom mestečku máme, tešíme sa z ich úspechov, sme pyšní na nich – Mgr. Ivana Kmeťová, p. Ľubo Hagara, blahoželáme vám - alebo tí ostatní, ktorí v podmienkach pre svoj športový rast v Novákoch vyrástli, (mohli by sme spomenúť aj ďalších našich občanov (nech mi preto odpustia, že ich nespomínam), avšak žabomyšie vojny a už niekoľkokrát opakované znižovanie dôstojnosti tých, ktorí sa jednoznačne

o vstup svojich zverencov na športový Olymp zaslúžili a teraz sú najmä nedostatočnou podporou zo strany mesta a jeho predstaviteľov zaznávaní, spochybňovaní, urážaní a vystavení osočovaniu je pre mňa a mnohých občanov nepochopiteľné.

To, že dodnes naši miestni olympionici neboli nováckej verejnosti predstavení, že im nebolo pred spoluobčanmi (napr. stretnutím s občanmi v kine), príp. na mestskom námestí (nielen za prítomnosti pár ľudí v obradnej miestnosti MÚ) zložené uznanie, poďakované im za reprezentáciu mesta, Slovenska, ale aj ostatným členom a funkcionárom klubu kanoistov je pre naše mesto hanba na celý svet, pretože účasť mladých Nováčanov a ich výsledky majúce svetové parametre si myslím, že úspešná účasť na Olympijských hrách v Londýne napĺňa svetové parametre, je naša spoločná hrdosť, naša spoločná radosť.

Z relatívne malej základne detí, najmä nováčkových detí, ktoré sa v mládežníckom veku venujú športu, sa k vrcholovému športu dostane ozaj len málo vyvolených. Často je potrebné mať dostatočný talent, zároveň ochotu tvrdo trénovať a v neposlednej miere treba na to mať zapálených ľudí pre šport!!! Tí v našom mestečku sú, ale my si ich nevážime a sústavne vystavujeme verejnému, bezprecedentnému, nezmysluplnému, pranierovaniu tých, ktorí majú zásluhy na tom, že sa Olympu ich zverenci minimálne dotkli, alebo naň vystúpili.

Predpokladám, že Zásady podpory rozvoja športu a kultúry v meste Nováky sú záväzné pre orgány mesta, pre komisie mestského zastupiteľstva a zamestnancov mesta, ktorí sa zúčastňujú procesov riadenia športovej a kultúrnej oblasti. Ak Zásady podpory rozvoja športu a kultúry v meste Nováky sú záväzné aj pre športové a kultúrne kluby, združenia, spolky, neziskové organizácie a jednotlivcov a ak tieto v súlade s príslušnými právnymi normami môžu byť subjektom prijímania poskytovanej podpory a o túto žiadajú, tak, kde je problém?

Ak však vznikol problém, tak upravme Zásady podpory rozvoja športu a kultúry v meste Nováky a v súlade s VZN mesta Nováky o podmienkach poskytovania dotácií vytvoríme transparentnejšie podmienky poskytovania a stimulácie efektívneho využitia finančných prostriedkov vyčlenených z rozpočtu mesta na podporu činnosti športových klubov, združení a jednotlivcov (fyzických osôb podnikateľov) v oblasti športu, podporu športových podujatí, podporu uspokojovania záujmov a potrieb občanov mesta v oblasti športu a propagácie športu. Je to taká ťažká úloha pre zamestnancov mesta, ktorí sa zúčastňujú procesov riadenia športovej a kultúrnej oblasti?

Ako teda do budúca so športom v Novákoch? Odradíme všetkých doteraz činných funkcionárov, alebo ich podporíme v ďalšom rozvoji športu v Novákoch najmä tým, že im pripravíme slušné spoločenské prostredie, zázemie, podporu, ocenenie, občianske uznanie verejnosti a osobnú podporu?! Alebo, ako s otázkou, kam kráčaš novácky šport, kam kráčame v politike športu? P.B.